

Замовник: Коритнянська сільська рада

17/19

Звіт про стратегічну екологічну оцінку до проекту внесення змін до генерального плану с. Коритняни (1975 року), поєднаного з детальним планом території щодо зміни цільового призначення земельних ділянок з земель для ведення особистого селянського господарства в землі для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в с. Коритняни, урочище "За школою", Ужгородського району, Закарпатської області

ТОВ

«Моя Земля»

ЗМІСТ

ВСТУП

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО
  - 1.1 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО
  - 1.2 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ТА ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС РОЗРОБЛЕННЯ ДПТ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СЕО
2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО
  - 2.1 ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
  - 2.2 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
  - 3.1 ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА КЛІМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
  - 3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, А ТАКОЖ ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО
  - 3.3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ
  - 3.4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ
4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.
6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА
  - 7.1 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ
  - 7.2 ОПИС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ
8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я
  - 8.1 ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ
  - 8.2 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ БУДІВНИЦТВА
  - 8.3 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ
9. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

ВИСНОВОК

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

1.1. Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО.

За попереднього вивчення думки жителів села Коритняни, щодо містобудівної документації «Проект внесення змін до генерального плану с. Коритняни (1975 року), поєднаний з детальним планом території щодо зміни цільового призначення земельних ділянок з земель для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в землі для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в с. Коритняни, урочище "За школою", Ужгородського району, Закарпатської області», в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту було складено Заяву на визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки та оприлюднено 31 серпня 2019 року на

сайті Коритнянської сільської ради за посиланням: <http://korytnjany-rada.gov.ua>. та у двох засобах масової інформації.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки – по 20 вересня 2019 року (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. Основні цілі детального плану території та його зв'язок з іншими документами державного планування

Документом державного планування в даному випадку є Проект внесення змін до генерального плану с. Коритняни (1975 року), поєднаний з детальним планом території щодо зміни цільового призначення земельних ділянок з земель для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в землі для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в с. Коритняни, урочище "За школою", Ужгородського району, Закарпатської області.

Основною метою ДПТ було відобразити поточний стан соціального та економічного розвитку с. Коритняни і дати уточнення раніше розробленій містобудівній документації.

Детальний план території розробляється на земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд с. Коритняни, урочище «За школою» для розміщення окремого об'єкта будівництва – на основі затвердженої містобудівної документації відповідно до чинного законодавства з використанням матеріалів містобудівного та земельного кадастрів.

Детальний план території розроблено відповідно до рішення Коритнянської сільської ради №624 від 13.02.2019 р. про надання дозволу на розроблення детального плану.

Під час проектування детального плану враховано містобудівну документацію вищого рівня:

- генеральний план с. Коритняни.

Об'єктом планованої діяльності є будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд .

Ділянки на які розробляються ДПТ розташовані в східній частині села Коритняни і обмежені:

- з сходу – землями сільськогосподарського призначення Коритнянської с/р.
- з півдня – землями сільськогосподарського призначення та землями комунальної власності Коритнянської с/р;
- з півночі – землями сільськогосподарського призначення та землями комунальної власності Коритнянської с/р.
- з заходу – землями сільськогосподарського, землями комунальної власності та землями житлово-садибної забудови Коритнянської с/р.

Територія ДПТ вільна від забудови.

На ділянці проектування та на суміжних територіях інженерні мережі представлені: повітряна лінія електропередач 10 кВт, повітряна лінія електропередач 35 кВт, газопровід високого тиску.

Об'єкти культурної спадщини на даній земельній ділянці відсутні.

При проектуванні дотримано умови п. 4.3. «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України «173 від 19.06.1996)

2.2. Характеристика об'єкту планової діяльності

Детальний план території земельних ділянок площею 3,1534 га для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд в с. Коритняни, урочище

"За школою", Ужгородського району, Закарпатської області, розроблений з урахуванням прогресивних технологій, ефективного використання територій, чіткого функціонального зонування, транспортних та пішохідних потоків, створення нормальних умов землі для розміщення та експлуатації житлових будинків.

Планувальна структура ДПТ визначилася цільовим призначенням об'єкту, транспортними зв'язками основних та допоміжних будівель та споруд, існуючим рельєфом місцевості, санітарними та протипожежними нормами.

Архітектурно планувальне рішення сформоване на підставі аналізу існуючої ситуації, враховуючи особливості території з точки зору санітарно-гігієнічних умов, інженерного забезпечення об'єктів будівництва та ін.

Проектним планом передбачено розділення території на наступні функціональні зони:

- Зона основного призначення;
- Зона проїздів, під'їздів та пішохідних доріжок;
- Зона зелених насаджень спеціального призначення.

Схему інженерної підготовки території, що проектується, розроблено згідно планувальних рішень на топографічному матеріалі масштабу 1:500 і виконано у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2018. Вертикальне планування території виконано з ув'язкою системи водовідведення при урахуванні максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, а також з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження рельєфу
- абсолютні відмітки на проєктованій території коливаються від 109,01-109,61 м;
- максимального збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- відведення поверхневих вод;
- мінімального обсягу земляних робіт і мінімального дисбалансу земляних мас.

На проїздах пропонується влаштування асфальтобетонного покриття.

Відведення поверхневих вод з проєктованої території здійснюється по ухилам.

До початку виконання будівельних робіт родючий шар ґрунту необхідно зняти з території для подальшого використання при відновленні (рекультивациі) порушених і малопродуктивних земель, а також при впорядкуванні і озелененні території. Баланс родючого шару ґрунту необхідно розрахувати на підставі проведених геологічних вишукувань.

Відведення дощового стоку передбачено відкритою та закритою мережею самопливної дощової каналізації, який скидається у місцевий водотік.

Джерела забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проєктування відсутні.

Інженерне забезпечення.

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Для запланованих об'єктів передбачено забезпечення наступними інженерними мережами:

- електропостачання передбачається від існуючих електромереж;
- водопостачання – від загальної артсвердловини (існуючого водопровода);
- передбачається розміщення локальних очисних споруд (на першу чергу).
- опалення - локальне електричне або газове.

3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1. Географічне розташування та кліматичні особливості

Загальні відомості

Коритняни — село в Ужгородському районі Закарпатської області. В письмових джерелах село відоме під назвами: «Karethne», «Kerethnye». На околиці села виявлено давнє слов'янське поселення VIII-IX ст., що свідчить про його виникнення близько XI—XII ст. Другети володіли селом протягом XV—XVII ст. Наприкінці XIV — на початку XV ст. у селі був споруджений католицький костел. Від 1560 року по першу половину XVII ст. костел був протестантським. В XIV ст. коритнянські селянські господарства були оподатковані від 40 порт. Разом з господарством шолтейса в селі нараховувалось 41 домогосподарство. В XVI ст. кількість кріпацьких господарств зменшилася до 19-ти, частина селян, що збідніли, стали желярами. В 1567 році оподаткуванню підлягали 19 селянських господарств, що володіли 12,5 порти землі, тобто 6 родин володіли цілим наділом, а 13 — половиною наділу. За рахунок нових поселенців в 1599 році у селі господарювало 38 кріпацьких родин. В 1715 році в Коритнянах обліковувалось лише 10 селянських господарств, які поряд із традиційними видами землеробства займались обробітком панських виноградників.

Населення

За даними сільської ради Населення становить — 1315 особи.

Територія

Площа території Коритнянської сільської ради складає 2,4 км². Аналіз сучасного використання земель дає висновок, що фактично забудованою є біля 30 % території села. Основний процент припадає на садибну забудову.

Клімат

Погоду в Ужгородському районі, в основному, формує західний та південно-західний перенос повітряних мас з Атлантики. Повторюваність переносу повітряних мас з північного сходу, та півдня невелика. Для зимового періоду характерна циклонічна діяльність з районів Атлантики та Середземного моря. Досить часто теплі вологі повітряні маси переміщуються в район, викликають відлиги, підвищення температури повітря (від 0° до 10-15° тепла) та високу вологість повітря. Короткочасні зимові похолодання пов'язані, в основному, з поширенням з Північного Сходу холодного Сибірського антициклону.

Навесні відмічаються різкі переходи від тепла до холоду, особливо в березні та квітні, і навпаки. При переміщенні тропічних теплих і сухих повітряних мас в деякі дні температура повітря в березні може сягати 25° тепла, в квітні - 28-30° вище нуля. При вторгненні арктичних холодних повітряних мас - температура повітря різко знижується, в квітні, травні відмічаються заморозки, в квітні 3-10° морозу, в окремі роки і до 14° нижче нуля, в травні від 0° до 5° нижче нуля. Відмічаються заморозки і в червні - але рідко - один раз в 3-5 років.

В літній період погоду Ужгородського району формує, в основному, західний та південно-західний перенос висотних повітряних мас, з районів Середземного моря та Атлантичного океану. З цими процесами, як правило, пов'язані значні дощі, сильні зливи, в окремі роки затяжні та тривалі.

Літом температура повітря (+30°C і вище) спостерігається в періоди, коли з Північної Африки переміщується на райони Закарпаття сухе тропічне повітря. Максимальна температура повітря в цей час може сягати 33-36°C. Перша половина осені тепла і суха (з деякими відхиленнями), друга - з частими дощами та туманами. В кінці жовтня, в листопаді збільшується повторюваність переміщення циклонів з заходу на Закарпаття, які несуть затяжні дощі, мряку, тумани, а на високогір'ї випадає вже сніг.

Середня річна температура повітря складає 9.6° тепла, найтеплішого місяця липня 20.5°, найхолоднішого місяця зими січня - мінус 3.1°. Максимальні температури повітря від 32° до 36° тепла найбільш часто спостерігаються в липні та серпні. 39° тепла було відмічено в липні 1952 року, в

м. Ужгород. Температура повітря вище 30° тепла рахується небезпечною, а вище 40° тепла - дуже небезпечною.

Мінімальна температура повітря спостерігається найчастіше в січні - від мін 8 до мін 26°. Вірогідність температури повітря нижче 25° морозу в Ужгородському районі в грудні, січні, та лютому складає в середньому 6%. Досить часто зимою в Ужгородському районі відмічаються відлиги (температура повітря вище 0°C). за зиму відмічається від 30 до 60 днів з відлигами. Така велика повторюваність днів з відлигами пов'язана з відкритістю місцевості району західним, південно-західним і південним теплим і вологим повітряним масам. Температура повітря в такі дні може підвищуватись до 10- 15°C.

В Ужгородському районі переважають вітри південно-східного напрямку. Протягом року в приземному шарі переважає південно-східний вітер (26%), східний - 14%, північно-східний, північний, північно-західний - 12%. В холодний період року переважає також південно-східний вітер. В травні поряд з південно-східним (19%) відмічається північно-східний вітер (17%). В червні- серпні майже рівна вірогідність вітрів північно-східного (16-18%), південно-східного (15%) і південно-західного (12-15%) напрямку. Штиль (без вітру) найбільш вірогідний (24-34% від загального числа випадків спостережень за вітром) з кінця літа до початку весни. Вітер зі швидкістю більше 6-9 м/с відмічається частіше з грудня по квітень.

Відносна вологість повітря характеризує стан насичення повітря вологою в процентах при даній температурі. Це добрий показник сухості клімату. Фізико- географічні умови території, рельєф, лісові площі території сприяють досить високій вологості повітря. Середня місячна вологість повітря зимою складає 80-84 %, літом - 67-69%. Середньорічна вологість повітря - 73%.

Максимальна кількість опадів за рік може бути 950-1000 мм. Мінімальні річна кількість опадів відмічена 416 мм. Максимальна місячна кількість опадів випадає в червні, липні та листопаді, мінімальна - в лютому. Найбільша добова кількість опадів спостерігається в теплий період року при сильних зливах. В середньому за рік спостерігається 35, найбільше - 44 дні з туманами. В холодний період року (листопад - березень) з туманами в середньому спостерігається 30 днів, в теплий (квітень-жовтень) - 2 дні. Найбільша кількість туманів в листопаді - лютому.

Геологічна будова та гідрогеологічні умови У геологічному відношенні територія району розташована у зоні Закарпатського внутрішнього прогину, що складений Мукачівською і Солотвинською улоговинами з накладеною на них Вигорлат-Гутинською грядою. До них з півдня прилягає Паннонський серединний масив. Поширені осадочні, магматичні утворення від верхньо-протерозойських до четвертинних. У всіх тектонічних зонах зустрічаються відклади юрської системи. Відклади крейдової системи беруть участь у будові фундаменту Закарпатського внутрішнього прогину. До них тут відносять теригенно-карбонатну флішоїдного типу товщу, складену чорними аргілітами, алевролітами, пісковиками, мергелями й вапняками. Потужність цієї товщі сягає кількох сотень метрів.

Формування низинної рівнини пов'язане з тенденцією до опускання протягом антропогену з акумуляцією алювіальних пісків та галечників.

В цілому ґрунти Ужгородського району сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново- підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові у гірській місцевості. В рівнинній частині вони

утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню, а наявність ділянок лісу - опідзоленню. У межах гірської частини території району чітко відслідковується вертикальна диференціація ґрунтів та рослинного покриву, яка тісно пов'язана з ярусністю рельєфу території. В межах річкових басейнів смуга бурих гірсько-лісових ґрунтів під буковими лісами в західній гірській частині оконтурює висоти від 300 до 900 м нрм.

Дернові ґрунти сформувалися на надзаплавній терасі нижньої течії Тиси, Латориці та Ужа. Вони мають різний ступінь опідзолення і оглеєння, тому виділяють такі їх відміни: дерново-опідзолені, глейові, дерново-глейові ґрунти. Перші розвинулись на підвищених ділянках тераси, де ґрунтові води залягають на більших глибинах; вони мають кращі водоповітряні властивості, але менш гумусовані. Дернові глейові ґрунти утворились там, де ґрунтові води залягають близько до поверхні, а після злив застоюються і на поверхні. Процес оглеєння охоплює весь профіль ґрунту, що негативно відбивається на рості дерев. Ґрунти при висиханні тріскаються на великі брили, це заважає їх обробітку.

В геоструктурному відношенні територія приурочена до Чоп-Мукачівської западини Закарпатського внутрішнього прогину. В геологічній будові приймають участь вулканогенні та моласові утворення неогенового та четвертинного віку, що полого залягають на дислокованих відкладах мезозою та палеогену, котрі формують складчастий фундамент прогину.

Гідрогеологічні умови

Найбільші річки Ужгородського району - Уж та Латориця. Уж починається біля підніжжя Вододільного хребта, має два витoki (Уж і Ужок), які беруть початок відповідно на висотах 1250 і 1000 м н.р.м. Нижче Ужгорода перетинає державний кордон з Словаччиною, на території якої впадає в р. Лаборець - праву притоку Латориці. Довжина річки в межах області 107 км (загальна довжина 133 км), площа водозбору 2010 км² (загальна площа водозбору 2750 км²). Біля Ужгорода річка повертає на захід. Тут гори розходяться, долина розширюється до 2 - 3 км, Уж виходить на Закарпатську низовину і набуває рівнинного характеру. Середньорічна витрата води р. Уж в м. Ужгород становить 28,7 м³/сек.

Латориця в межах Ужгородського району має рівнинний характер тут в неї впадають річки Стара (довжина 40 км, площа басейну - 461 км², притоки - Кучера, Кальничка, Полуй, Веля, Цигань), Слатина (довжина 11 км, площа басейну - 65 км²) та Чоронда (довжина 48 км, площа басейну - 742 км²).

Водність річок істотно змінюється протягом року. Характерною особливістю внутрірічкового розподілу стоку є наявність паводків на річках протягом більшої частини року, нестійкої літньо-осінньої та зимової межени та нечітко вираженого весняного водопілля, сформованого талими і дощовими водами.

В межах даної території виділяються наступні:

Існуюче водопостачання.

Водопостачання селища здійснюється централізовано від існуючої мережі населеного пункту. Використовуються також і артезіанські свердловини.

Підземні водні ресурси

Прогнозні запаси підземних вод в області складають 400 млн.м³, затверджені - 124 млн.м³. Сільськогосподарське водопостачання, за винятком невеликої кількості водозаборів із гірських потоків, базується переважно на підземних водах.

Закарпаття - найбільш зволожена область України. Всі розвідані або діючі водозабори підземних вод в області є інфільтраційними, тому якість добутої в них підземної води повністю залежить від характеристик поверхневого стоку і потребує особливого захисту.

Крім того, наша область межує з чотирма країнами Євросоюзу, в тому числі з трьома має водні кордони, на яких розміщені водогосподарські споруди, тому діяльність з утримання і експлуатації меліоративних систем та робота підрозділів в цьому напрямку мають особливе значення.

На території діяльності БУВР Тиси міжрайонними управліннями водного господарства експлуатуються меліоративні осушувальні системи загальною площею 183,7 тис.га, каналізовані русла, канали довжиною 1339 км. Найбільші осушувальні системи Закарпатської області - Берегівська, Латорицька, Батарська, Сальвінська та осушувальна система «Чорний Мочар». На системах побудовано 674 гідротехнічну споруду - шлюзи-регулятори, донні водовипуски, переїзди, мости, інші споруди. Саме ця цілісна інженерна інфраструктура

міжгосподарської мережі забезпечує відведення паводкових і надлишкових вод та регулювання водного режиму.

Міжрайонними управліннями водного господарства здійснюється поточний ремонт на міжгосподарській мережі, ремонтно-доглядові роботи та систематично проводяться заходи з підготовки об'єктів до пропуску повеней та роботи в осінньо-зимовий період. Багато споруд меліоративних систем, мережі транспортувальних і водоскидних каналів були побудовані наприкінці XIX - на початку XX століття, через те питання реконструкції меліоративних мереж є дуже актуальним.

БУВР Тиси в рамках виконання державних програм і реалізації міжнародних проектів послідовно проводить заходи з реконструкції меліоративних систем.

Грунтовий покрив

Грунтовий покрив проектованої території характеризується відносною однорідністю, що зумовлено обмеженими розмірами даної території та її геоморфологічними особливостями.

В цілому, ґрунти району проектування сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново- підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові на горбогір'ї. В рівнинній частині вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню, а наявність ділянок лісу - опідзоленню.

Дернові ґрунти мають різний ступінь опідзолення і оглеєння, тому виділяють такі їх відміни: дерново-опідзолені, глейові, дерново-глейові ґрунти. Перші розвинулись на підвищених ділянках тераси, де ґрунтові води залягають на більших глибинах; вони мають кращі водоповітряні властивості, але менш гумусовані. Дернові глейові ґрунти утворились там, де ґрунтові води залягають близько до поверхні, а після злив застоюються і на поверхні. Процес оглеєння охоплює весь профіль ґрунту, що негативно відбивається на рості рослин. Ґрунти при висиханні тріскаються на великі брили, це заважає їх обробітку.

У зниженнях заплавл рік поширені лучні ґрунти. Вони утворились під впливом значного поверхневого зволоження і неглибокого залягання підземних вод. Лучні ґрунти мають грудкувато-зернисту структуру, темно-сіре забарвлення. Вміст гумусу - 4,1 - 7,6%; вони добре забезпечені поживними речовинами. Після осушення використовуються як кормові угіддя; рідше - як орні землі.

Дерново-підзолисті ґрунти займають підвищені ділянки - горби, гряди під лісовою рослинністю. Вони малогумусні (вміст перегною 1.8 - 2,8%), безструктурні, кислі, в нижній частині оглеєні. Погано забезпечені доступними для рослин поживними речовинами. При перезволоженні ґрунти запливають, а при висиханні орний шар ущільнюється, що ускладнює обробіток.

Близько 10% території займають буроземно-підзолисті ґрунти. Це переважно присхнлові ділянки Берегівського горбогір'я. Вони відносяться до малогумуских, з підвищеною кислотністю. Такі ґрунти рекомендовано використовувати під сади та виноградники. Для підвищення ефективності та поліпшення якості вирощування на них культур потрібні меліоративні заходи, зокрема, створення неорних терас на еродованих схилах.

Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є обмеженням. При проведенні будівельних заходів варто знімати родючий шар ґрунту потужністю 20 см, що дозволить вирішити деякі проблеми формування системи зелених насаджень

Рослинність

Деревна рослинність на території проектування частково наявна. Трав'яниста рослинність на території розробки ДПТ представлена бур'янами: осот польовий, мишій, щиріця, свиріпа, лобода, пирій та ін.

Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Ґрунти проектованої території відносяться до неспроданих, насичених.

Одним з прогресуючих сучасних фізико-геологічних процесів, які ускладнюють містобудівне освоєння території села є процес підтоплення та локальне заболочення.

Основними причинами та факторами підтоплення є:

а) природні: розташування населеного пункту на понижених ділянках місцевості; кліматичні, геологічні та гідрологічні умови (опади, ерозія, зміна водного режиму річки-Керепець, глибина залягання регіонального водотриву);

б) техногенні: порушення умов стоку поверхневих вод різними видами будівельної діяльності; незадовільний стан мереж водопостачання та каналізації.

Негативні наслідки даного процесу виражаються у підтопленні будівель, комунікацій, деформації ґрунтів та погіршенні санітарно-гігієнічних умов території міста.

За умов складності інженерно-будівельного освоєння в межах даної території виділяються: території сприятливі для будівництва (= 30 - 35%). Ухили поверхні 0,5 - 8,0%. Ґрунтові води залягають на глибинах > 3,0 м. Це локально підвищені території. Підстилаючі породи - делювіальні суглинки, уламки скельних порід потужністю 2-5 м. Дані території при інженерно-будівельному освоєнні сприятливі для будівництва

території малосприятливі для будівництва. (= 35 - 40%). Це схили річкової долини та понижені ділянки. Ґрунтові води залягають на глибинах 3-5 метрів від поверхні, і, до того ж, рівень їх коливається в залежності від кількості

атмосферних опадів. В результаті цього, вологість верхнього шару ґрунтів змінюється, що негативно впливає на їх фізичний стан та несучу спроможність. Здебільшого ці території розташовані у південній, північній (система меліоративних каналів) та північно-західній (район колишніх кар'єрних розробок) частинах. Освоєння цих ділянок потребує додаткових капітальних затрат (10%) на інженерну підготовку території.

Окрім того, територія Мукачівського району відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (згідно ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України»), де відображені величини сейсмічності, які необхідно враховувати: Існує небезпека проходження транзитних сейсмічних хвиль від осередків, поширених на території Румунії й Угорщини.

Район розташування об'єкта будівництва

Вибір майданчика розташування об'єкта будівництва проведено з урахуванням розглянутих варіантів можливого розміщення об'єктів, техніко- економічних міркувань з урахуванням найбільш економічного використання земель, а також особливостей соціально економічного розвитку району.

Територія ДПТ знаходиться в Ужгородському р-ні, яка відноситься до III Б архітектурно-будівельного кліматичного району України, згідно ДСТУ -Н Б В. 1.1-27:2010, з наступними кліматичними характеристиками:

- середня літня температура +17,1 °С, зимова -2,7°С.
- найнижча температура досягає -28°С, найвища -40°С.
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря-18°С.
- нормативне снігове навантаження -100 кг/м²
- швидкісний натиск вітру - 27 кгс/м²
- нормативна глибина промерзання ґрунту 0,7 м.
- рельєф території спокійний
- сейсмічність - 7 балів

3.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Сучасний стан навколишнього природного середовища характеризується як відносно стабільний. Незважаючи на ряд негативних факторів, в цілому, стан довкілля на території області має тенденцію до покращення.

Висновок базується на листі з Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА (лист №933/03-01 від 12.09.2017), та даних ДНВП «Геоінформ України», інформації районних та міських відділів.

Повітряне середовище.

В Мукачівському, Ужгородському і Виноградівському районах відмічається зменшення кількості шкідливих викидів в атмосферне повітря із-за зменшення інтенсивності роботи промислових підприємств.

Протягом 2016-го року відбулося збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення.

Головним забруднювачем атмосферного повітря Закарпатської області продовжує і надалі залишатися автотранспорт, викиди від якого в 2015 році склали 91,9 % від загального обсягу викидів. За останні роки значно виросла кількість автомобільного транспорту, відмічається ріст автозаправних станцій, що є вагомим джерелом у забрудненні атмосферного повітря.

Майже всі вулиці та площі села мають покриття низької якості. По таких дорогах автомобілі рухаються з перебудованням, безперервним гальмуванням і прискоренням двигуна. Хімічно агресивні елементи й сполуки, що містяться у викидах, спричиняють руйнування житлових будинків, пам'яток архітектури тощо. Водночас прискорюються процеси корозійного руйнування металоконструкції кабельних мереж, металеві покрівлі, втрачають естетичний вигляд пофарбовані фасади будівель.

На території села Коритняни, Ужгородського району потужних джерел забруднення немає.

Водний басейн

Якість питної водопровідної води в значній мірі обумовлена характерною в цілому для області ситуацією. Основними проблемними питаннями, що стосуються водопостачання населення Закарпатської області є:

- зношеність існуючих мереж та обладнання системи;
- недостатнє фінансування потреб водопровідно-каналізаційного господарства;
- недостатня потужність частини існуючих централізованих водопроводів;
- дотримання режиму в зонах санітарної охорони (ЗСО) джерел водопостачання (особливо відкритих джерел - річок з яких забирається вода для водопостачання);

- в сільській місцевості не ведеться будівництво нових водопроводів. Велику стурбованість викликає проведення подальшої забудови населених пунктів без вирішення питання водопостачання та каналізування житлових будинків. Дані питання не в повній мірі вирішені і в районах старої забудови населених пунктів, що викликає численні скарги та заяви мешканців (близькість розміщення колодязів та джерел забруднення — поглинаючих колодязів, вигрібних ям, надвірних вбиралень).

Для забезпечення роботи та функціонування об'єкту запропоновано наступні види інженерного забезпечення:

- водопостачання - проектом ДПТ пропонується буріння артезіанської свердловини;
- каналізація - локальні очисні споруди (проект);

Стан ґрунтів

Спеціальні роботи (геохімічна зйомка) щодо вивчення стану ґрунтів села впродовж останніх 20-ти років не виконувались. Регулярне спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

На сільгоспугіддях спостерігаються підвищені концентрації сполук міді, що пов'язано із застосуванням мідного купоросу при захисті виноградних насаджень. Вміст загальної сірки по всій території перевищує ГДК. По сумарному показнику більше половини території характеризується помірним рівнем забруднення із локальними ділянками сального та дуже сильного забруднення.

Значний внесок у забруднення ґрунтового покриву припадає на зони (векторні) впливу діяльності автотранспорту, де фіксується перевищення ГДК по вмісту важких металів. Зони забруднення придорожніх територій магістрально-вуличної мережі - 25-50 метрів.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території Нижньокоропецької сільської ради відсутні підприємства з перероблення та утилізації відходів виробництва.

Для запобігання деградації ґрунтів необхідно створити правильну структуру сільськогосподарських угідь, освоїти ґрунтозахисні сівозміни, дотримуватись науково-обґрунтованих технологій вирощування культур, впроваджувати перспективні технології з мінімальним обробітком ґрунту та використанням місцевих видів добрив. Не працюють державні програми щодо створення багаторічних насаджень, що дуже актуально для Закарпаття. Держава не виділяє кошти для вапнування кислих ґрунтів. В той же час у сільських радах накопичуються кошти, які надходять у порядку відшкодування втрат на землі сільськогосподарського і лісогосподарського призначення.

Послуги з вивезення твердих побутових відходів надають спеціалізовані підприємства з іноземними інвестиціями: групи АВЕ у містах Ужгород, Мукачево, Мукачівський район, Ужгородський район, частково м. Виноградів та Виноградівський район, частково м. Хуст та Хустський район, ТЗОВ "Берег-Вертикал" у м. Берегово, ТОВ "Еко-Ір" у м. Іршава, ТОВ "Екосіті" у м. Тячів, ТОВ "Екобат Шураві" частково у Тячівському та Рахівському районах та багатогалузеві комунальні підприємства у населених пунктах області, робота яких сприяє покращенню санітарного стану населених пунктів та значному зменшенню утворення стихійних сміттєзвалищ.

У містах Ужгород, Берегово та деяких населених пунктах Ужгородського, Ужгородського, Виноградівського, Воловецького, Великоберезнянського, Іршавського, Хустського, Рахівського районів поступово впроваджується система роздільного збирання твердих побутових відходів.

б наміри про будівництво сміттєпереробного комплексу у с. Пістрялово Ужгородського району. Ведуться також переговори щодо будівництва заводу із зберігання, сортування, утилізації (без права спалювання) ТПВ в м. Тячів (урочище "Боршоньпоток").

Ще одним суттєвим джерелом забруднення ґрунтів є кладовища. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м, а від закритих - 50 м. Проектом передбачається поступове закриття ділянок кладовищ, де не витримується санітарно-захисна зона до житлової забудови.

На території Ужгородського району станом на 01.01.2017 року наявно 8 сміттєзвалищ що займають площі під твердими побутовими відходами 3,35га.

Радіаційний стан

Згідно постанови Кабінету Міністрів України №106 від 23.07.1991 і №600 від 29.08.1994, село не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на Чорнобильській АЕС. Середнє значення експозиційної дози гамма- випромінювання знаходиться в межах норми і складає 11,5 мкР год. (в діапазоні від 11 до 30 мкР.год.).

Дозиметричний паспорт села не розроблявся, радіаційне обстеження міста не проводилось. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ -91.

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Електромагнітне забруднення

Електропостачання села на даний час забезпечується по лініях електропередачі 400 кВ, 110 кВ та 35 кВ через електростанції 110 кВ та 35 кВ.

Передача та розподіл електроенергії між споживачами села здійснюється по лініях електропередачі.

Акустичний режим

Під час будівництва об'єкта, від роботи будівельної техніки та інвентаря можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження.

Під час експлуатації житлового будинку рівень шуму від обладнання та роботи інженерних мереж не перевищуватиме 75 ДБ. Додатковий шум буде створюватися в моменти найбільшого скупчення людей.

Під час експлуатації житлового будинку рівень технологічного шуму від обладнання та роботи інженерних мереж не перевищуватиме 75 ДБ.

Природно-заповідний фонд

Потенційних об'єктів для заповідання на території проектування немає.

Території прибережних захисних смуг, слід розглядати як складову екологічної мережі з перспективою їх упорядкування, озеленення та благоустрою.

Даний об'єкт не попадає в перелік об'єктів, категорія видів планованої діяльності якого може мати значний вплив на довкілля, і таким чином не підлягає оцінці впливу на довкілля

3.3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Планова діяльність - розміщення житлових будинків.

Мікроклімат.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову зону відсутні.

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) не відбудеться.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Ґрунти.

Зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться: заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: проведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням; інженерна підготовка території - вертикальне планування та регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, облаштування твердого покриття доріг;

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- інженерний благоустрій території, каналізування, санітарне очищення.

Біорізноманіття.

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження та деревну рослинність. Видалення зелених насаджень на проектній ділянці не передбачається.

Збереження та влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах території проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкту планової діяльності не прогнозується.

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва вплив на рослинний покрив в основному буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Водне середовище.

Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин не відбуватиметься.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережно-захисних смуг, лісогосподарських зон, територій історико-культурного, природооохоронного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Об'єкти природно-заповідного фонду на території села відсутні. Також територія ДПТ не межує із структурними елементами екомережі Хустського району.

Промислові відходи.

Промислові відходи в процесі функціонування житлових будинків відсутні.

Тверді побутові відходи (ТПВ).

Тверді побутові відходи що будуть утворюватися під час експлуатації об'єкта передбачається збирати в контейнер, та вивозити спеціалізованими організаціями згідно графіку та по мірі необхідності.

У разі виявлення та ідентифікації серед побутового сміття небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Вся викошена трава з території об'єкта вивозиться спеціалізованою організацією в місця утилізації. Категорично заборонено спалювання скошеної трави.

Поверхневі та підземні води.

Інфільтрація дощових вод в ґрунт з ділянок без твердого покриття передбачається природнім способом.

Дощові води будуть відводитися по спланованій території з твердим покриттям в систему дощової каналізації або в придорожню канаву.

Вплив на ґрунт та надра.

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час рекультивації та будівництва включають:

- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва.
- Складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його при рекультивації, вертикального планування будівельного майданчику.
- -Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям.
- Контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.

- Заправка будівельної техніки лише закритим способом - автозаправниками. На будівельному майданчику біля в'їзних воріт передбачено місце мийки коліс для будівельного транспорту, що виїжджає.
- Складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромодження проїздів та проходів.

Тож у процесі будівництва та експлуатації об'єкту планової діяльності, створення додаткових негативних впливів па ґрунт та надра • *не передбачається.*

Атмосферне повітря.

Значний шкідливий вплив на атмосферне повітря від експлуатації житлових будинків не передбачається. Викошені трави з території передбачається вивозити в спеціальні місця для утилізації. ЗАБОРОНЕНО спалювання викошеної трави на території об'єкту.

Акустичний вплив.

Під час будівництва об'єкта, від роботи будівельної техніки та інвентаря можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження.

Під час експлуатації житлового будинку рівень технологічного шуму від обладнання та роботи інженерних мереж не перевищуватиме 75 ДБ.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення.

Перераховані впливи на довкілля від експлуатації об'єкту — *не передбачаються.*

Флора та фауна.

Незначним, короткостроковим фактором впливу на тваринний світ під час будівництва слугуватиме надмірний шум від роботи будівельної техніки та інвентаря.

Після будівництва проводиться комплексний благоустрій території. Тверде покриття не передбачає знищення рослин чи тварин.

З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Геологічне середовище.

Очікується позитивний вплив.

Території з природоохоронним статусом.

Ділянки (територія) розробки детального плану не відносяться до земель водного фонду, прибережно-захисних смуг, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природозаповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Територія розробки детального плану не межує з територіями що мають природоохоронний статус.

Екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються даного детального плану, та негативний вплив на територій з природоохоронним статусом являється незначним.

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

- 3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3- 5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 1472) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компонента.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних

ресурсів, повторне їх використання та ін.;

- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;

- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивация, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;

- захисні заходи:

Для попередження та захисту об'єктів необхідно проведення наступних попереджувально-захисних заходів:

● посилення режиму безпеки шляхом встановлення систем відео спостереження та охоронної сигналізації;

● передбачити освітлення прилеглої території в нічний час - компенсаційні заходи (при необхідності) - компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків;

На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення мають здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

Охоронні заходи – передбачити систему моніторингу із спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролю за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

7.1. Обґрунтування вибору

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність провадження даної планованої діяльності. Вибір майданчика будівництва проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення споруди та техніко-економічних обґрунтувань з урахуванням найбільш економічного використання земель, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Також розглянуто альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єкту будівництва та територіального розміщення об'єкту планової діяльності.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмова від реалізації будівництва об'єкту, що проектується, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку с. Коритняни. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ситуації в цілому.

7.2. Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянками розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
  - розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;
  - оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
  - проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань.
- 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
- 3) розглянуто способи ліквідації наслідків;
- 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
- 5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;
- 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Організація моніторингу детального плану території рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи планової діяльності, одні раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності:

- порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження

8.1 План екологічного моніторингу

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля Березівського району визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності в районі, визначає основні завдання районної системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і

експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

8.2. Моніторинг на етапі будівництва

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який буде відповідальним за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

8.3. Моніторинг на етапі експлуатації

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві будуть публікувати па власному сайті сканкопії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

9.РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1 - 9 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

У Звіті з стратегічної екологічної оцінки «Проект внесення змін до генерального плану с. Коритняни (1975 року), поєднаний з детальним планом території щодо зміни цільового призначення земельних ділянок з земель для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в землі для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в с. Коритняни, урочище "За школою", Ужгородського району, Закарпатської області», проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в регіоні його розміщення.

Даний документ • Резюме нетехнічного характеру (РНХ) • містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності.

Також пропонуються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Найбільш вразливою складовою планової діяльності, що зазнає негативного впливу - це викиди в атмосферне повітря від роботи автотранспорту та будівельної техніки, та подальших викидів від топкової системи опалення будівлі.

Все вищенаведене свідчить про зовсім незначний вплив планового об'єкта на стан атмосферного повітря.

Цей документ (РНХ) буде розмішений для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту до органу місцевого самоврядування або до власника об'єкта планової діяльності.

ВИСНОВОК

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок що розроблений «Проект внесення змін до генерального плану с. Коритняни (1975 року), поєднаний з детальним планом території щодо зміни цільового призначення земельних ділянок з земель для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в землі для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарський будівель та споруд в с. Коритняни, урочище "За школою", Ужгородського району, Закарпатської області» відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планової діяльності не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

За результатами СЕО надано рекомендації до змісту заходів планової діяльності та заходи з моніторингу впливу реалізації планової діяльності на довкілля, що відповідно до ст.9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повинно бути враховане в документі детального планування.

Замовник ЗВІТУ: Виконавчий комітет Коритнянської сільської ради в особі сільського голови І.В.Бадида

Юридична адреса: 89435, с. Коритняни, вул. Духновича №66 «В»,

Тел.03127-30644, 0312-730644

Контактний email: zemla-@ukr.net

Виконавець ЗВІТУ:

ТОВ «Моя Земля»